

Laikas priimti teisingus sprendimus!

Pagrindinė tema ir Europos vertė

- ◆ Pagrindinė tema: Lyčių lygybė ir LGBTQ+ teisės: pažanga, iššūkiai ir ES vaidmuo skatinant vienodą požiūrį.
- ◆ Europos vertybės: žmogaus teisės ir lygybė.

Edukaciniai tikslai

- ✓ Žaidimo pabaigoje žaidėjai turėtų mokėti:
 - Suprasti dabartinę lyčių lygybės ir LGBTQ+ teisių situaciją visoje Europoje;
 - Palyginti svarbiausius naujausios istorijos įvykius ir paaiškinti, kaip keitėsi žmogaus teisės;
 - Atpažinti vis dar egzistuojančius lygybės iššūkius.

Scenarijaus apžvalga

2150 metai. Futuristiniame mieste visuomenė paslaptinai prarado visus prisiminimus apie LGBTQ+ teises ir lygybę. Įvairovė nebėra priimtina, o diskriminacija vėl tapo kasdienybe. Taip nutiko dėl „Drugelio efekto“ – paslaptingo priešininko, vadinamo „Trintoju“, veiksmų. Keliaudamas laiku jis iš istorijos ištrynė svarbiausius LGBTQ+ istorijos įvykius.

Pagrindinis veikėjas atranda technologiją, leidžiančią keliauti į skirtingus istorijos laikotarpius ir atkurti prarastus prisiminimus.

Žaidėjo užduotis – aplankyti svarbius istorinius įvykius, spręsti galvosūkius ir pasirūpinti, kad kiekvienas įvykis vyktų taip, kaip vyko iš pradžių. Jei jam nepavyks, ateitis liks pasauliu be lygybės.

Pagrindinės žaidimo mechanikos ir užduotys

◆ Pagrindinė mechanika:

- Dialogų pasirinkimai ir sprendimų medžiai – pasirinkite, kaip reaguoti į istorinius veikėjus ir institucijas.
- Istorinis tyrimas – suraskite iš istorijos ištrintus laiškus, dokumentus ir prisiminimus.
- Galvosūkiai ir viktorinos – atsakykite į klausimus ir spęskite užduotis apie LGBTQ+ istoriją.

◆ Užduotys / Misijos:

- Išsaugokite Magnuso Hirschfeldo tyrimus – suraskite dokumentus ir atkurkite instituto archyvą.
- Atkurkite Lili Elbe istoriją: suraskite jos laiškus ir įtikinkite redaktorių publikuoti jos istoriją;
- Atkurkite Alano Tiuringo palikimą – išspręskite kodų galvosūkius ir atkurkite muziejaus ekspoziciją.
- Atkurkite laiko liniją – pasinaudokite visais atkurtais prisiminimais, kad nugalėtumėte „Trintoją“ ir atkurtumėte lygybę.

Atlygis: prisiminimų fragmentai, žinių raktai, dienoraščio puslapiai ir istoriniai archyvai, atrakinsiantys kitus žaidimo skyrius.

Žaidėjo vaidmuo

Ellie visada jautėsi kitokia visuomenėje, kurioje įvairovė ir lygybė nebeegzistuoja. **Vieną dieną** ji atranda senovinį įrenginį, vadinamą „Laikrodininku“, ir sužino sukrečiančią tiesą – paslaptingas priešininkas, vadinamas „Trintoju“, keliavo laiku ir iš istorijos ištrinė svarbiausius LGBTQ+ istorijos įvykius, taip sukurdamas dabartį be teisių ir lygybės.

Ellie turi keliauti į skirtingus istorijos laikotarpius, savo akimis patirti šiuos įvykius, apsaugoti žmones, prisidėjusius prie istorijos kūrimo, ir atkurti ištrintus istorijos momentus, kol jie neišnyko visam laikui.

NPC profiliai

Vardas	Vaidmuo istorijoje ir funkcija žaidimo eigoje	Asmenybės bruožai
Lili Elbe	Mentorė pirmojoje žaidimo dalyje. Ji pasakoja savo tikrą gyvenimo istoriją, kurią pagrindinis veikėjas turi užfiksuoti ir išsaugoti.	Kūrybiška, ištverminga
Redaktorius	Iš pradžių atsisako publikuoti Lili Elbės istoriją, nes mano, kad ji yra prieštaringa ir prieštarauja visuomenės moralės normoms.	Skeptiškas, išsigandęs, orientuotas į verslą.
Magnus Hirschfeld	Mentorius vidurinėje žaidimo dalyje. Jis paaiškina istorinius faktus ir pristato savo mokslinį požiūrį.	Atviras, užjaučiantis ir smalsus.
Alano Turingo muziejaus darbuotojai	Dėmesį sutelkia tik į Alano Turingo mokslinį indėlį, neįtraukdamas jokių nuorodų į jo patirtą persekiojimą.	Susitaikęs su padėtimi, praradęs viltį.

Dialogo galimybės, pasirinkimai ir pasekmės

Dialogas ar dilema	Galimos parinktys (2–3)	Trumpalaikės ir ilgalaikės pasekmės
Lili Elbė leido tau pažiūrėti į savo senus laiškus, gali pasiimti tik vieną, kurį imsi?	☐ Karinių kodų raidė ☐ Laiškas apie gyvenimą pagal savo tikrąjį „aš“ ☐ Tyrimų instituto laiškas	Teisingas B Atlygis: atrakintas pirmasis dienoraščio puslapis
Norite išspausdinti jos istoriją laikraštyje, bet redaktorius bijo publikuoti prieštarigai vertinamą istoriją.	☐ Išeiti ☐ Sunaikinti dokumentą ☐ Paaiškinti, kodėl translyčių žmonių istorija yra svarbi.	Teisingas C Atlygis: Laikraštis išspausdina Lili istoriją
Sudėliokite Lili Elbės istorijos įvykius eilės tvarka.	1: Gyvena atvirai kaip moteris 2: Atliktos pirmosios lyties tapatybę patvirtinančios operacijos 3: Teisiškai pakeitė savo vardą 4: Istorinis palikimas	Lili Elbės istorijos atkūrimas – didelis poveikis šiuolaikinei kultūrai (pvz., filmas „Danų mergina“)
Tau reikia rasti kokią nors užuominą apie Magnuso Hirschfeldo gyvenimą. Koks jo darbas?	☐ Karinis vadas, ☐ Mokslininkas ir aktyvistas, ☐ Aktorius ir dainininkas	Teisingas atsakymas B: sužinojote, kad jis yra seksologas ir LGBTQ gynėjas

Jį sutinkate jau garbaus amžiaus, ir jis pradeda daugiau pasakoti apie savo gyvenimą. Kokia tema jis turėtų kalbėti?	○ Kaip jis įkūrė pirmąjį pasaulyje seksologijos tyrimų centrą. ○ Jo asmeninis persekiojimas nuo nacių. ○ Jo tremtis Prancūzijoje.	Teisingas atsakymas A: instituto istorija yra išsaugota ir saugoma iki šiol
Prieš išeidamas jis užduoda jums klausimą: Ar jo tyrimai ir mokslas prisidės prie tolerantiškesnės visuomenės kūrimo?	○ Taip: Jo moksliniai tyrimai prisidėjo prie LGBTIQ+ teisių stiprinimo ir prie to, kad 1973 m. homoseksualumas buvo išbrauktas iš psichikos sutrikimų sąrašo. ○ Ne: Dėl išankstinių nuostatų ir netolerancijos jo moksliniai tyrimai bei jų rezultatai buvo cenzūruojami.	TAIP Magnusas yra patenkintas savo gyvenimo darbu ir perduoda jums visus savo mokslinius tyrimus bei atradimus. Daugiau mokslininkų, seksologų, psichologų ir kitų specialistų prisidės prie lygybės ir LGBTIQ+ teisių gynimo.
Alano Tiuringo muziejuje dėmesys skiriamas tik jo profesiniam gyvenimui. Paklausiate muziejaus darbuotojų, kodėl nepasakojama apie jo asmeninį gyvenimą, tačiau jie	Kokia tikroji šios cenzūros priežastis? ○ Jis buvo homoseksualus. ○ Jis tapo išdaviku. ○ Jis sukčiavo mokesčių klausimais.	Teisingas pasirinkimas A Atlygis: Įtikinate muziejų į ekspoziciją įtraukti ir Alano Tiuringo asmeninio gyvenimo istoriją. Su šiuo neteisingumu susijusios emocijos

pavargusiu tonu paaiškina, kad tai nėra svarbu.		turės ilgalaikį poveikį visuomenės požiūriui.
Kodėl svarbu prisiminti Alaną Tiuringą?	☐ Jis buvo garsus ☐ Mokslas ir diskriminacijos pavojai	Misija įvykdyta: „Kodų laužytojas ir novatorius“ ekspozicija.

Apibendrinimas, aptarimas ir refleksijos klausimai

Žaidimo pabaigoje žaidėjas atkuria laiko liniją ir susigrąžina svarbiausius LGBTQ+ istorijos įvykius, suprasdamas, kaip praeities įvykiai prisidėjo prie šiandieninių teisių ir laisvių.

Refleksijos klausimai:

- Kodėl svarbu prisiminti LGBTQ+ teisių istoriją?
- Kuo skirtusi visuomenė, jei šių istorinių įvykių niekada nebūtų buvę?
- Su kokiais iššūkiais LGBTQ+ bendruomenė vis dar susiduria šiandien?
- Kaip švietimas gali padėti kurti įtraukesnę visuomenę?
- Kodėl lygybė ir žmogaus teisės laikomos Europos vertybėmis?
- Kuri istorinė asmenybė ar įvykis jums padarė didžiausią įtaką ir kodėl?
- Kaip asmenys gali prisidėti prie lygių teisių apsaugos?
- Ko sužinojote apie istorijos ir dabarties ryšį?

Literatūra ir papildomi šaltiniai

- ✦ Europos Komisija – LGBTIQ lygybės strategija 2020–2025 m.
https://commission.europa.eu/system/files/2020-11/lgbtiq_strategy_2020-2025_en.pdf
- ✦ Europos Taryba – Seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės (SOGI) skyrius.
<https://www.coe.int/en/web/sogi>
- ✦ „Laisvi ir lygūs“ <https://www.unfe.org/>
- ✦ ILGA Europe – Europos LGBTQ+ teisių organizacija. <https://www.ilga-europe.org/>
- ✦ Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) – LGBTIQ teisės
<https://fra.europa.eu/en/theme/lgbti>
- ✦ Magnus Hirschfeld Draugija. <https://magnus-hirschfeld.de/start-en/>
- ✦ Alano Turingo interneto albumas.. <https://www.turing.org.uk/scrapbook/>
- ✦ Lily Elbe skaitmeninis archyvas – Encyclopedia.com biografija.
<https://lilielbe.luc.edu/>

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Projekto kodas: KA220-YOU-000286883